

Protocol Modal-rival test

In deze test leert de hond dat de naam van een speeltje als een innerlijke beloning gezien kan worden en niet (zoals volgens de operant conditionering methode) dat de naam van het speeltje tot een voedselbeloning leidt. Met de Modal-rival test meten we de tijd die de hond nodig heeft om een bepaalde naam te koppelen aan het speeltje. Het aantal sessies welke de hond nodig heeft om de opdracht te begrijpen worden daarom geteld.

Na de puzzeltesten gaat de eigenaar met de hond naar buiten. Hier mag de hond vijf minuten lang, aan de riem rond lopen om te ontspannen. In deze vijf minuten, wordt gevraagd aan de eigenaar of de hond het woord "SOCKS" kent. Mocht de hond al bekend zijn met het woord "SOCKS" dan wordt dit woord vervangen door "CROSS". Ook laat onderzoeker 1 een doos met acht speeltjes aan de eigenaar zien, De eigenaar moet aangeven welke speeltjes niet bekend zijn voor de hond. Met zes van deze onbekende speeltjes wordt de modal-rival test uitgevoerd.

Na de vijf minuten wordt de eigenaar met hond binnen geroepen. Onderzoeker 2 zorgt dat de videorecorder en camera's aan staan. De eigenaar gaat op een stoel zitten welke aan de zijkant van de ruimte tegen een muur aan staat. De hond gaat zitten voor de eigenaar met de kop richting de onderzoekers. Ook dit keer wordt van de eigenaar gevraagd aandachtig naar de conversatie te kijken en zijn stem niet te gebruiken. Onderzoeker 1 en 2 gaan ook beiden op de stoelen zitten, welke op een afstand van twee meter van de hond staan. De conversatie over speeltje 1 wordt tussen deze personen gestart en er wordt gesproken in de richting van de hond. Om de factor 'toeval' zo klein mogelijk te maken, houdt onderzoeker 2 vanaf dit moment nog een extra speeltje bij zich, speeltje 2. Tijdens de conversatie houdt zij dit speeltje voor zich in het zicht van de hond. De naam van speeltje 1, "SOCKS" wordt altijd als laatste woord genoemd aan het einde van een zin. Na het uitspreken van de zin, geeft de onderzoeker speeltje 1 door aan de andere onderzoeker. Tijdens deze conversatie wordt geprobeerd de aandacht van de hond te vestigen op het speeltje. Ook wordt door de onderzoekers op een geanimeerde toon gepraat. De onderzoekers kijken de gehele tijd naar het doel-speeltje terwijl zij er een conversatie over houden. Het is belangrijk dat de spreekrichting en lichaamshouding direct gericht zijn naar de hond.

De volgende conversatie tussen 'trainer' (onderzoeker 1) en 'modal-rival' (onderzoeker 2) speelt zich af:

Onderzoeker 1: "Kun jij het zien, de SOCKS?" – Geef het speeltje aan ond. 2.

Onderzoeker 2: "Ja ik kan het zien, bedankt voor de SOCKS – Geef het speeltje aan ond. 1

Onderzoeker 1: "Kun je het mij geven, de SOCKS?" – Geef het speeltje aan ond. 2

Onderzoeker 2: "Bedankt voor de prachtige SOCKS" – Geef het speeltje aan ond. 1

Deze conversatie duurt één minuut. Het aantal keren dat het woord "SOCKS" wordt genoemd, wordt bijgehouden door onderzoeker 1. Na deze minuut legt onderzoeker 2 speeltje 1 en de 5 andere speeltjes gerandomiseerd op drie meter afstand van de hond neer. De eigenaar maakt de riem los, nadat onderzoeker 2 klaar is met het neerleggen van de speeltjes en een teken heeft gegeven. De hond moet zitten in de richting van de speeltjes. Hierna wordt de hond door onderzoeker 1 gevraagd het juiste speeltje op te halen door middel van een verbaal commando. Om te verzekeren dat alle speeltjes op gelijke afstand van de hond liggen, wordt vanaf een getapet kruis op de grond zes plaatsen voor de speeltjes gemarkeerd met een getapete stip. Vervolgens geeft onderzoeker 1 het commando "Waar is de SOCKS?" voorafgaand met de naam van de hond. Dit deel van de test duurt in dertig seconden. Wanneer het de hond niet lukt om het juiste speeltje op te pakken, wordt de conversatie nog maximaal

twee keer herhaald en de extra tijd die nodig is voordat de hond de “SOCKS” kan vinden, wordt toegevoegd aan de totale trainingstijd. Wanneer de conversatie plaatsvindt, mag de hond niet het doel-speeltje aanraken. De hond moet het merendeel van de tijd de interactie tussen onderzoeker 1 en 2 observeren.

Na afloop van de modal-rival test worden de speeltjes gewassen in een sopje en afgedrogen met een handdoek. Dit om geuren van de hond te verwijderen. De speeltjes die niet zijn gebruikt krijgen dezelfde behandeling om te zorgen dat alle speeltjes dezelfde geur hebben. Daarbij wordt de ruimte waar de modal-rival test is gehouden schoongemaakt, dat wil zeggen uitwerpselen en andere sporen van een hond, worden uitgewist.

Referentie:

McKinley, S and R.J. Young (2002), *The efficacy of the model-rival method when compared with operant conditioning for training domestic dogs to perform a retrieval-selection task*, Applied Animal Behaviour Science 81 (2003) 357-365.